

Ehdollisuus Kertausta ja muutokset

Suvi Myller, ProAgria Itä-Suomi

Pohjois-Karjalan viljelijätukikoulutukset kevät
2025

Ehdollisuus

- Perusvaatimukset, joiden noudattaminen on ehtona sille, että saa viljelijätukia
 - 1) Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia
 - 2) Lakisääteisiä hoitovaatimuksia
- Kun hakee viljelijätukia, sitoutuu noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia

Ehdollisuus: Pysyvä nurmi

Tavoite: Ympäristön huomioiminen viljelyssä, hiilen talteenoton varmistaminen

- Pysyvä nurmi = heinä- ja nurmirehukasvien viljelyyn käytettävä ala, joka on ollut nurmea väh. 5v
- Pysyvän nurmen määrä suhteessa maatalousmaan määrään ei saa vähentyä yli 5% viiteosuudesta → ennallistaminen käyttöön
- Säilyttämisvaatimus koskee kaikkia viljelijöitä
- Kasvusto **aina yli 50%** heinä- tai muita nurmirehukasveja kasvulohkon alasta, voi olla myös muita laidunnukseen ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia kasveja kuin heinä- ja nurmirehukasvit
- Lehtipensaat/lehtipuiden taimet yksittäin tai pieninä ryhminä sallittuja
 - Jos lohkosta yli 50% nurmea → maisemapiirteenä on sallittu muita puita kuin laidunnettavaksi ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia lehtipuiden taimia max 50 kpl/ha, kun ne ovat hajanaisesti

Ehdollisuus

Pysyvä nurmi

- Komission tarkennuksen mukaan pysyvää nurmea ei kerrytä sellaiset alat, joilla tuotanto on pääsääntöisesti kielletty (**MUUTOS**)
 - Jatkossa nurmivuosia kertyy myös
 - Ympin turvepeltojen nurmista
 - Ekojärjestelmän viherlannoitusnurmista
 - Luonnonhoitonurmista
 - Suojavyöhyke säilyy nurmivuodet jäädyttävänä kasvina

Esim 1. Alalla v.2024
nurmivuosia 5, ilm.
luonnonhoitonurmena
→ v.2025 ilm.
luonnonhoitonurmena

  Muuttuu
pysyväksi
nurmeksi

Esim 2. Alalla v.2024
nurmivuosia 4, ilm.
luonnonhoitonurmena
→ v.2025 ilm.
luonnonhoitonurmena

 Viides
nurmivuosi

Esim 3. Alalla v.2015 nurmivuosia
5, ilm. 2015-2022 ympin
suojavyöhykkeenä ja v. 2023
alkaen luonnonhoitonurmena →
v.2025 ilm. luonnonhoitonurmena

 Muuttuu
pysyväksi
nurmeksi

Ehdollisuus: Turvemaiden suojele

Vuoden 2022 jälkeen raivattu ala

- Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muilla keinoilla otettu maa-ala on oltava pysyvästi nurmella
 - Koskee esim. raivioita ja vanhoja turvetuotantoaloja
- Ei saa kyntää missään vaiheessa
 - Nurmen uusiminen suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella, kun uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi muokkauksen jälkeen
- Ei koske lohkon muotoon liittyviä parannuksia eikä tilusjärjestelypäättösten mukaisia uusia aloja
- Tämä vaatimus ei koske myöskään aloja, jotka ovat olleet viljelykelpoisia 31.12.2022
- Alalle ei voi ilmoittaa ympin tai ekojärjestelmän mukaisia nurmitoimenpiteitä

Ehdollisuus: Turvemaiden suojelu

Vuodesta 2025 alkaen MUUTOS

- Maatalousmaa, joka on turvemaata
 - Ei saa ottaa maa-ainesta
 - Kasvustoa ei saa polttaa
 - Ei saa kaivaa uusia avo-ojia (ei koske kosteikon perustamista tai tilusjärjestelyä)
 - Pysyvä nurmi turvemaalla (ala maatalousmaata ennen v.2023)
 - Saa kyntää vain kerran neljässä vuodessa, jos uudistaa nurmelta nurmelle
 - Ei sovelleta uusiin raivioaloihin eikä Natura 2000 -aloihin

Turvemaiden vaatimukset eivät koske maatalousmaata, joka ei maanäytteen perusteella ole turvemaata
→ Peruslohko on turvemaata, jos kaikkien maanäytteiden maalaji on turve → vaatimukset koskevat koko lohkoa

Näytteenotto samanlainen kuin ympin viljavuusanalyysin näytteenotto

Ehdollisuus: Vesien suojelu

Suojakaistat

- Vesistön varrella sijaitsevan lohkon vesistön puoleiselle lohkon reunalle tulee jättää 3 m leveä suojakaista (lohkon reunasta lohkon keskelle päin)
 - Lohko sijaitsee vesistön varrella, mikäli lohkon reunasta vesistöön on keskimäärin alle 10 m matka/vesi nousee tulvan aikaan pellolle/pelto sijaitsee tulvapenkereen takana
- Kasvillisuus suojakaistalla: Kylvetyt nurmikasvit tai muut kuin puuvartiset kasvit
 - Tuhoutunut kasvusto tulee perustaa uudelleen kylvämällä heti olosuhteiden salliessa
- Suojakaistaa ei saa ruiskuttaa eikä lannoittaa! → Vaikeissa rikkakasvitilanteissa voi suorittaa pesäketorjuntaa, lupa on pyydettävä ELY:sta
- Kaltevien vesistöjen varsien maanmuokkaus ja suojakaistat
 - Samat vaatimukset kuin suojakaistoilla
 - Mahdolliset seuraamukset laiminlyönneistä korkeammat
 - Suojakaista vaaditaan, jos vesistön varrella olevan lohkon/lohkon osan kaltevuus vesistöön päin on väh. 15 %

Suojakaistalle saa kylvää suojaviljan + nurmensiemenen perustaessa

Ehdollisuus

Talviaikainen vähimmäismaanpeite

- Minimivaatimus, jota kaikkien viljelijöiden tulee toteuttaa 31.10.-31.12. välillä **(MUUTOS)**
 - Vähintään 33% viljelijällä hallinnassa olevasta pellon ja pysyvien kasvien alasta on säilytettävä kasvipeitteisenä
- Ei makseta erillistä korvausta
- Ilmoitetaan syysilmoituksella
- Tarkkaillaan satelliittivalvonnalla

Maatalousmaan kolme luokkaa:

1. Peltoala
2. Pysyvien kasvien ala
3. Pysyvän nurmen ala

**Vähennä pysyvät nurmet
pinta-alasta ennen 33%
laskentaa!**

Pysyvän nurmen karttatasot Vipussa

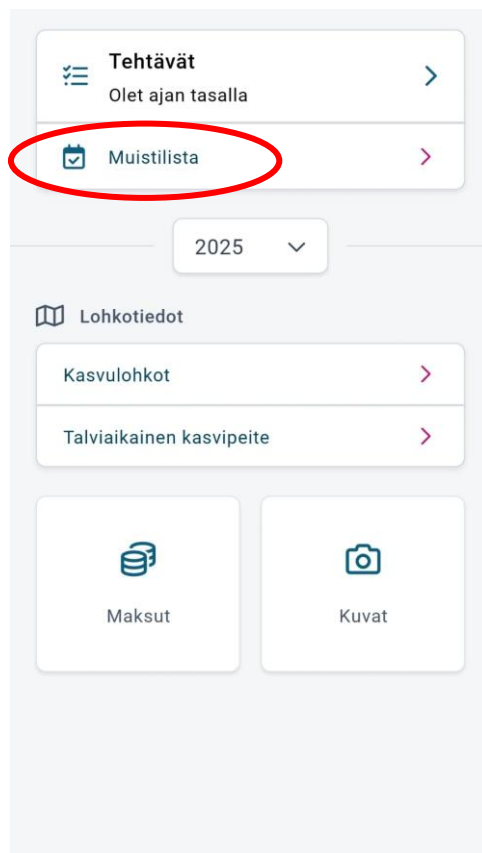
Peruslohkot

Kasvulohkot

Kasvit
Yhteenveto

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Kasvi	Lajike	YMP toimenpide	Pysyvä nurmi (ha)	Luomun vaihe	Kartta
▶	Etupelto	A 1,72	Rehunurmi			1,72	Ei ole luomutuotannossa	📍 Kartta

Vipu-mobiilissa uusi ominaisuus

Esimerkki

- Viljelijällä peltoa (ja pysyviä kasveja) 45 ha
- Josta pysyvällä nurmella 7 ha
- Vähennetään peltoalasta pysyvän nurmen ala $45 \text{ ha} - 7 \text{ ha} = 38 \text{ ha}$
- Talviaikainen vähimmäismaanpeitevaatimus lasketaan 38 ha alasta:
 $38 \text{ ha} * 33\% = 12,54 \text{ ha}$

Vähintään 12,54 ha on säilytettävä kasvipeitteisenä 31.12 saakka (koskee ehdollisuutta eli pakollista velvoitetta).

Esimerkki: kasvimaat + pysyvä nurmi

Viljelijällä peltoa 15 ha, josta kaikki pysyvän nurmen lohkoja paitsi kasvimaa 0,05 ha

- Kasvimaat lasketaan kasvipeitteettömäksi
- Kasvipeitevaatimus 33 % ei koske pysyvää nurmea eikä pysyviä kasveja, joten tällä tilalla vaatimus koskee vain kasvimaata

→ Kasvimaasta pitäisi olla kasvipeitteisenä noin 0,02 ha

→ Yleensä ei ole, jolloin ehdollisuuden vaatimus ei täyty

→ Kasvimaat kannattaa jättää pois lohkon alasta (tehdä rajakorjaus)

Ehdollisuus, viljelykiertovaatimus

Noudata tilallasi vuosittain joko:

- **Viljelykiertovaatimus**
 - Vuosittainen ja monivuotinen vaatimus
- **Viljelyn monipuolistaminen**
 - Vuosittainen vaatimus
 - Jos tuenhakijaa koskee viljelykiertovaatimus → monipuolistamisvaatimus mahdollinen

Vaatimus ei koske seuraavia tapauksia:

- 1) Yli 75% **peltoalasta** heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja, kesantoa, tai palkokasveja tai yhdistelmä näistä käyttötavoista
- 2) Yli 75% **maatalousmaasta** on pysyvää nurmea tai heinäkasveja tai nurmirehukasveja tai yhdistelmä näistä käyttötavoista
- 3) **Peltoala** max 10ha
- 4) Maatalousmaa luonnonmukaisessa tuotannossa

Molempien vaatimusten toteutumista seurataan rinnakkain, Vipuneuvoja ilmoittaa koskeeko vaatimus tilaa ja täyttyykö se.

Ehdollisuus, viljelykiertovaatimus

Viljelykiertovaatimus

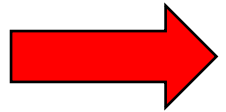
- Viljelijän tukihakuvuonna ilmoittamasta alasta, joka on edellisenä vuonna ollut 1-vuotisen viljelykasvin viljelyssä, on 33 % oltava eri kasvia kuin edellisenä vuonna
- Tukihakuvuoden ilmoitettua alaa verrataan aina edelliseen vuoteen
- Huomioitava myös hallintaan tulleet lohkot

Esimerkki

Tilalla 45 ha, josta vuonna 2024 ohralla 14 ha, kauralla 9 ha ja nurmella 22 ha.

Yksivuotisia kasveja 23 ha, josta 33% = vähintään 7,59 ha vaihduttava toiseksi kasviksi vuonna 2025.

Ehdollisuus, monivuotinen viljelykiertovaatimus

Kasvit		
Kasvi 2023	Kasvi 2024	Kasvi 2025
Säilörehu	Kaura	Kaura
Ohra	Kaura	Kaura
Säilörehu	Ohra	Ohra
Säilörehu	Ohra	Ohra
Ohra	Ohra	Ohra + nurmen siemen
Säilörehu	Säilörehu	Ohra + nurmen siemen

- Samaa 1-vuotista kasvia voi viljellä samalla peltoalalla max 3 vuotta peräkkäin
- Toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2026 **MUUTOS**, tarkastelun 1. vuosi on 2023

Ehdollisuus: Viljelyn monipuolistaminen

Tilan peltoala 10-30 ha

- Viljele alalla vähintään 2 eri viljelykasvia
- Pääkasvin osuus max 75% ko. peltoalasta

Tilan peltoala yli 30 ha

- Viljele alalla vähintään 3 eri viljelykasvia
- Pääkasvin osuus max 75% peltoalasta, 2 eri pääkasvin yhteenlaskettu osuus max 95% peltoalasta

Ehdollisuus

Viljelykiertovaatimus puhdaskauran viljelyssä

- Viljelykiertovaatimus ei koske puhdaskauran sopimustuotantoalaa
 - Sopimusviljelystä on oltava tuotantosopimus jalostavan teollisuuden kanssa → sopimus toimitetaan peltotukihaun yhteydessä maaseutuelinkeinoviranomaiselle
 - Jos sopimusta ei toimiteta, puhdaskaura-ala tulkitaan kauraksi ja viljelykiertovaatimusta sovelletaan
- Monivuotinen viljelykiertovaatimus koskee myös puhdaskauraa viljeleviä tiloja

Ehdollisuus: Viljelykierto

Välikasvi

- Välikasvi on satokasvin lisäksi samana vuonna kasvava toissijainen viljelykasvi, joka on eri kuin satokasvi ja muodostaa kasvuston
- Viljelykierron tarkastelussa edellisen vuoden viljelykasviksi katsotaan pääkasvin sijaan välikasvi, jos ilmoitat välikasvin kasvulohkolle
- Välikasvi voi olla 1- tai monivuotinen
- Koskee vain yksivuotista viljelykiertoa.

MUUTOS

Viljat

- Durumvehnä
- Hirssi
- Kaura
- Kevätruis
- Kevätruisvehnä
- Kevätspelttivehnä
- Kevätvehnä
- Kvinoa (kinua)
- Maissi
- Mallasohra
- Rehuohra
- Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
- Seoskasvusto (viljat)
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syyspelttivehnä
- Syysvehnä
- Tattari
- Vihantavilja (kaura)
- Vihantavilja (ohra)
- Vihantavilja (ruis)
- Vihantavilja (vehnä)
- Vihantavilja (viljaseos)

Öljykasvit

- Auringonkukka
- Kevätrapsi
- Kevättrypsi
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Öljyhamppu
- Öljypellava

Valkuaiskasvit

- Apila
- Apilan siemen, valvottu tuotanto
- Härkäpapu
- Kikherne
- Linssi
- Mailanen
- Makea lupiini
- Mesikkä
- Muut lupiinit
- Rehuherne
- Ruokaherne
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- Soijapapu
- Virna
- Vuohenherne

Kiitos!